

KAATUNEIDEN MUISTOSÄÄTIÖ SR

SÄÄTIÖLAIN MUKAINEN TOIMINTAKERTOMUS 2024

YLEISTÄ

Kaatuneiden Muistosäätiö on yleishyödyllinen säätiö. Sääntöjensä mukaan säätiö on perustettu viemään eteenpäin Suomen Aseveljien Liiton ja Sankarivainajien Muistosäätiön tarkoituksena olleita, Suomen vuosien 1939–1945 sotien seurauksena esille nousseita kansallisen eheyden ja sosiaalisen tasa-arvon tavoitteita. Tässä tarkoituksessa säätiö tukee kaatuneiden sotilaiden varattomia omaisia ja Suomen maanpuolustustehtävissä kotimaassa tai ulkomailla toimineita vaikeuksiin joutuneita henkilöitä ja heidän omaisiaan aineellisesti ja henkisesti. Säätiö edistää sankarihautojen, kenttähautausmaiden ja muistomerkkien järjestelyä, hoitoa ja kaunistamista sekä vaalii sankarivainajien muistoa ja sotien veteraanien ja sotasukupolven henkistä ja aineellista perintöä. Tämän ohessa säätiö voi muutenkin tukea maanpuolustusta maassamme edistävää toimintaa ja tutkimusta sekä sitä käsittelevän tiedon julkaisemista ja valistustoimintaa. Vuosi 2024 oli Kaatuneiden Muistosäätiön 80. toimintavuosi.

Säätiö jatkoi veteraanien, heidän puolisoitensa ja leskiensä kuntoutustoiminnan tukemista. Vaikka veteraanityön painopiste siirtyy vääjäämättä perinneaikaan, tukityötä tarvitaan edelleen. Alueellista perinnetyötä toteuttamaan on perustettu perinneyhdistyksiä. Perinneaikaan siirtyminen on näin saanut konkreettista sisältöä ja hallinnolliset toimet sääntömuutoksineen ovat edistyneet. Valmisteluun ovat osallistuneet keskeisesti Suomen Sotaveteraaniliitto, Rintamaveteraaniliitto ja Sotainvalidien Veljesliitto. Perinnetoiminta on siirtynyt Tammenlehvän perinneliiton vastuulle vuodesta 2023 alkaen.

Säätiö jatkoi sankarihautausmaille pystytettävien tietolaattahankintojen rahoittamista. Jokaisesta tietolaatasta ilmenee sankarihautausmaan perustiedot. Vuoden 2024 loppuun mennessä Suomen 615 sankarihautausmaasta 186 hautausmaalla oli tietolaatta.

Säätiö avusti myös sotahistoriallista ja yhteiskunnallista tutkimusta ja julkaisutoimintaa sekä tuki muuta sotahistoriaan, sodankäyntiin, sotatieteeseen ja turvallisuuspolitiikkaan liittyvää tutkimus- ja tiedotustoimintaa.

HALLITUKSEN TOIMINTA

Säätiön hallitus piti vuoden aikana kuusi kokousta. Säätiön varsinaiset kokoukset pidettiin 29.5.2024 ja 27.11.2024. Tilikaudella 2024 hallituksen jäseniä olivat puheenjohtajana yhteiskuntasuhdejohtaja Jorma Westlund ja varapuheenjohtajana LKT Jan Lindgren sekä jäsenenä VTT Eino Ketola, FM Antti Vuorenrinne, VTK Pekka Seppänen, MMM Veli-Matti Lummpuro ja KTM Taisto Kuronen.

Säätiön hallituksen asettama taloustoimikunta kokoontui kaksi kertaa ja sen jäseniä olivat puheenjohtajana MMM Veli-Matti Lummpuro ja toimikunnan jäsenenä VTT Eino Ketola ja VTK Pekka Seppänen.

Säätiön hallituksen asettama vuokratoimikunta kokoontui kaksi kertaa ja sen jäseniä olivat puheenjohtajana KTM Taisto Kuronen ja jäsenenä MMM Veli-Matti Lummpuro ja VTT Eino Ketola. Toimikunnan kokouksiin kutsuttuna oli vakuutusneuvos Harri Kainulainen Turvallisuuden tukisäätiöstä.

Säätiön omistuksia edusti Asunto-osakeyhtiö Oy Arkadia 12 yhtiökokouksessa asiamies Jenni Rilasti ja As Oy Helsingin Lopinkulman yhtiökokouksessa puheenjohtaja Jorma Westlund.

Kaatuneiden Muistosäätiö on jäsenenä Sotavainajien muiston vaalimisyhdistyksessä, Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry:ssä ja Suomen Vuokranantajat ry:ssä.

Säätiön tilintarkastajana oli vuonna 2024 Oy Tuokko Ltd, vastuullisena tarkastajana KHT Terhi Latvala ja varalla Oy Tuokko Ltd.

Säätiön osa-aikaisena asiamiehenä ja hallituksen ja toimikuntien sihteerinä oli KTM Jenni Rilasti. Säätiön toimisto on Helsingissä osoitteessa Solnantie 34 D It2.

VARSINAINEN TOIMINTA

Kuntoutustoiminta ja muu veteraanien tukeminen

Veteraanit ikääntyvät ja heidän määränsä vähenee nopeasti. Veteraaneja oli vuonna 2024 lopussa noin 1 400. Veteraanien puolisoita ja leskiä sekä sotaleskiä on noin 4 500.

Säätiön myöntämistä avustuksista käytettiin tilikauden 2024 aikana 63 070 euroa vähävaraisten veteraanien ja heidän puolisoitensa ja leskiensä tukemiseen ja arjen helpottamiseen. Tuen perusteena olivat muun muassa lääke- ja hoitokulut, apuvälineiden hankinta tai kodin muutostyöt. Lisäksi säätiö avusti pienituloisten sotaveteraanien ja -invalidien puolisoitten ja leskien kuntoutustoimintaa yhteensä 129 300 eurolla. Pienituloisten sotaveteraanien ja -invalidien puolisoille ja leskille järjestettyihin Hetki yhdessä -tapahtumiin säätiö myönsi 30 000 euron avustuksen. Kaikista toimintojen käytännön järjestelyistä vastasi Suomen Sotaveteraaniliitto ja Tammenlehvän Perinneliitto. Yhteensä veteraanisukupolven kuntoutukseen ja avustamiseen käytettiin 222 370 euroa (273 613 euroa vuonna 2023).

Muut avustukset

Kohdeavustuksilla on tuettu veteraanisukupolven elämäntytön tutkimusta, perinnetyötä, tapahtumia sekä niihin liittyvää julkaisutoimintaa ja muuta tiedon tuottamista. Kohdeavustuksia ovat voineet hakea sekä yksityiset henkilöt että eri yhteisöt. Kohdeavustusta myönnettiin yhteensä 19 kohteeseen (314 060 euroa). Luettelo myönnettyistä kohdeavustuksista on toimintakertomuksen liitteenä.

Veteraani- ja tunnustuspalkinnot

Tammenlehvän Perinneliiton ja Kaatuneiden muistosäätiön veteraanipalkinto, 3 000 euroa, myönnetään vuosittain tunnustuksena ansiokkaasta veteraanien ja veteraaniperinteen hyväksi tehdystä työstä. Vuonna 2024 saajina olivat Matti Lehtinen, Ilpo Saarelainen ja Ylämaan koulu. Elämäntytöpalkinto 3 500 euroa myönnettiin vapaaehtoisetsijä, rajavartiomestari evp. Mika Albertsonille.

Veteraanipalkintotoimikuntaan kuuluivat puheenjohtajana Jorma Westlund ja jäseninä Rauno Lokkola, Jenni Rilasti, Petteri Rokka ja Pertti Suominen.

Sankarivainajien muiston ja veteraaniperinteen vaaliminen

Kaatuneiden Muistosäätiö on v. 2019 aloittanut hankkeen tietolaattojen pystyttämiseksi Suomen vuosien 1939–1945 sotien sankarihautausmaille. Muistosäätiö noudattaa hankkeessa Kirkkohallituksen, Museoviraston ja Kuvanveistäjäliiton kanssa neuvoteltua ohjeistusta. Säätiö ja M. J. Paasikivi Oy ovat hankkeen alkuvaiheessa tehneet yhteistyösopimuksen laattojen valmistuksesta ja toimittamisesta seurakunnille ja muille sankarihautausmaiden haltijoille muutamien lähivuosien aikana. Tavoitteena on, että valtakunnallisen hankkeen ansiosta tietolaatat ovat toteutustavaltaan, sisällöltään ja ulkoasultaan yhtenäisiä ja liittyvät kestävässä osana sankarihautausmaiden miljööseen. Säätiö on syksyllä 2023 päättänyt QR-koodilaatan lisäämisestä varsinaisen tietolaatan yhteyteen. QR-koodi ohjaa Sotasammon sivustolle (sotasampo.fi), joka on Kansallisarkiston ja Aaltoyliopiston kehittämä kattava valtakunnallinen tietopankki vuosien 1939-1945 -sotiin liittyen. Säätiö käytti sankarihautausmaiden tietolaattojen hankintaan 91 599 euroa. Tietolaattojen hankinnat sankarihautausmaille jatkuvat vuonna 2025.

Säätiön varojen käyttö varsinaiseen toimintaan

Säätiön myöntämät avustukset olivat yhteensä 640 589 euroa (648 560 euroa vuonna 2023). Säätiön

henkilöstö- ja hallintokulut olivat 195 081 euroa (191 980 euroa vuonna 2023) ja poistot 4 340 euroa (27 075 euroa vuonna 2023).

SIIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Säätiön toiminnan alijäämä oli 108 731 (ylijäämä 209 353 euroa vuonna 2023). Nettovuokratuotot olivat 753 554 euroa (705 324 vuonna 2023). Säätiön sijoitusten osinkotuotot olivat 644 704 euroa (608 207 euroa vuonna 2023). Myyntivoittojen ja arvonalennusten palautusten määrä oli yhteensä 38 745 euroa (517 325 euroa vuonna 2023). Vastaavasti myyntitappioita ja arvonalennuksia syntyi 286 303 euroa (289 632 euroa vuonna 2023).

Vuoden 2024 päättyessä säätiöllä oli sijoituksia osake- ja korkorahastoissa, pörssiosakkeissa ja asunto-osakkeissa. Osa varoista oli pankkitileillä. Säätiö seuraa erityisesti asunto- ja vuokramarkkinoiden kehitystä ja tarvetta muuttaa uudelleen sijoitusten allokaatiota.

Säätiö on omavarainen eikä se ole hakenut eikä saanut valtion ja muiden julkisyhteisöjen avustuksia eikä se harjoita varainhankintaa.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN JA ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vuonna 2025 sijoitusnäkymät sekä Suomessa että maailmalla ovat varovaisen optimistiset. Suomen reaalityalouden odotetaan vihdoinkin tukevan Helsingin pörssin kehitystä ja yritysten tuloskasvun ennakoimaan nousevan. Maailmanlaajuisesti Yhdysvaltojen talouskasvun odotetaan jatkuvan vahvana. Erityisesti teknologia-alan jättiläiset, vahva talouskasvu ja kulutuskysynnän pysyminen korkealla tukevat kehitystä. Geopoliittiset jännitteet voivat kuitenkin vaikuttaa markkinoiden vakauteen. Säätiön vuokraustoiminnan nettotuoton arvioidaan pysyvän vuoden 2024 tasolla.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Säätiö laatii konsernitilinpäätöksen, johon on yhdistetty säätiön 85,19 prosentin osuudella omistama Asunto Oy Helsingin Lopinkulma.

Säätiön lähipiiri

Kaatuneiden Muistosäätiön lähipiiriin kuuluvat säätiön hallituksen jäsenet (7 henkilöä), tilintarkastajat ja asiamies sekä tytäryhtiö Asunto Oy Helsingin Lopinkulman hallituksen jäsenet ja isännöitsijä.

Lähipiiriin kuuluvat lisäksi edellä tarkoitettujen henkilöiden perheenjäsenet (avo- ja aviopuolisot, lapset, lasten puolisot, lastenlapset, vanhemmat ja isovanhemmat), edellä tarkoitettujen henkilöiden muut lähisukulaiset (sisarukset ja näiden avo- ja aviopuolisot, lapset, lastenlapset, vanhemmat ja isovanhemmat) ja edellä tarkoitettujen henkilöiden tai yhdessä toimivien henkilöiden määräysvallassa olevat yhteisöt ja säätiöt.

Säätiölain edellyttämä lähipiiriin liittyvä raportointi

Säätiön hallituksen jäsenille on maksettu hallituksen ja toimikuntien kokouspalkkioita ja säätiön asiamiehelle palkkaa tai muuta korvausta yhteensä 105 003 euroa. Säätiön hallituksen antamat etuudet hallituksen jäsenille ja asiamiehelle eivät ole tavanomaisista poikkeavia. Asunto-osakeyhtiön hallituksenjäsenille asunto-osakeyhtiö maksaa kokouspalkkion. Tilintarkastajien palkkio maksetaan laskun perusteella. Säätiö maksoi tilikaudella 2025 tytäryhtiölleen hoito- ja pääomavastikkeita yhteensä 705 431 euroa.

Säätiö noudattaa avustuksia myöntäessään sääntöjensä tarkoituspöytäkirjan mukaisia avustuskriteerejä.